

Projektplan Kunskapslänken

Fas 2: augusti-december 2015

Sammanfattning

Projektet Kunskapslänken är en fortsättning på KNUT-projektet som bedrivits sedan 2009. Kunskapslänken handlar om att utveckla och implementera lärande för hållbar utveckling så att alla barn och unga i Sverige ges de bästa förutsättningar att skapa en hållbar framtid för sig själva och samhället i stort. Projektet syftar till att skapa ett långsiktigt sektorsövergripande samarbete på alla nivåer i samhället så att utbildningen och lärandet får en nyckelroll i arbetet med att forma ett hållbart samhälle enligt nationella mål och internationella åtaganden. Kunskapslänken startade december 2014 och är en förstudie som vi avser att förlänga och fördjupa under hösten 2015. Målet är att fortsätta pågående processer, samt utveckla och förankra ett mer omfattande och långsiktigt arbete med start 2016.

Bakgrund

Projektet Kunskapslänken grundar sig på aktiviteter och projekt inom lärande för hållbar utveckling genomförda i Sverige de senaste 10 åren huvudsakligen inom KNUT-projektet men även i andra organisationer och projekt. Under dessa år har vi byggt upp en stor mängd kunskap, erfarenheter, nätverk samt exempel på metoder och verktyg. Dokumentation finns på <http://www.knutprojektet.se>

FN har bestämt att ett nytt program, Global Action Programme on ESD (GAP), ska ersätta dekadern för lärande för hållbar utveckling. Sverige har åtagit sig att ha en ledande roll i det arbetet. GAP kopplar till de globala hållbarhetsmål (SDG) som FN-församlingen ska besluta om i september. För att uppnå dessa mål så formar Sverige nu en Politik för Global Utveckling (PGU) där alla politikområden ska samarbeta för att sträva åt samma håll.

I OECD:s rapport om hur den svenska skolan ska förbättras framhålls Sveriges styrdokument som mycket bra men att vi måste arbeta med att stärka lärares yrkesroll och kompetenser. Detta bekräftas av forskningsresultat, nationella studier, rapporter och samlade erfarenheter som visar att det inte räcker med de skrivna orden för att utbildningssektorn ska utvecklas i enlighet med nationella styrdokument och internationella överenskommelser. Det krävs tid och resurser för implementering. Mycket arbete återstår för att integrera lärande för hållbar utveckling i undervisningen där skolledare och pedagoger efterlyser stöd och handledning för att nå läroplanernas mål gällande lärande för hållbar utveckling. För att uppnå ett långsiktigt arbete som blir tillgängligt för alla skolor så ser vi behovet av att skapa en långsiktig kunskapsorganisation i bred samverkan och med bred förankring. En sådan organisation, Kunskapslänken, ska fylla behovet av kunskapsinhämtning och stöd för metodutveckling för att implementera lärande för hållbar utveckling i undervisningen enligt gällande läroplaner i hela Sverige. Kunskapslänken ska även bidra till att öka lärande för hållbar utveckling i informell utbildning, civilsamhälle, högre utbildning samt andra institutioner för lärande i samarbete myndigheter och regionala organ.

Bilaga 1 visar de aktörer som vi involverat i pågående process genom bla dialogmöten. Det nätverk som nämns som HUT- gruppen formades under KNUT- projektets senaste projektperiod och har utgjort samverkansparter i flertalet av de aktiviteter som KNUT- projektet genomfört. Aktörerna i HUT-gruppen har mångårig erfarenhet från skolutvecklingsinsatser runt om i landet och

besitter stor samlad kompetens inom området. De har också utvecklat metoder och undervisningsmaterial som stöd för pedagoger i lärandet för hållbar utveckling, något som kan få större spridning i landet genom en Kunskapslänk.

Syfte

Att utveckla och implementera utbildning och lärande för hållbar utveckling, så att alla barn och unga ges möjlighet att förvärva de kunskaper, färdigheter, värderingar och attityder som behövs för att bidra till en hållbar samhällsutveckling. Genom detta kan Kunskapslänken även:

- Tydliggöra skolans och lärandets roll för all form av hållbar samhällsutveckling
- Bidra till sektorsövergripande samarbeten på alla nivåer i samhället
- Bidra till höjda studieresultat genom att öka aktualiteten och relevansen i verksamheten/undervisningen i förskola, skola och högre utbildning
- Bidra till att uppnå Sveriges åtaganden i FN:s Sustainable Development Goals
- Bidra till att uppnå Sveriges åtaganden i FN-programmet Global Action Programme
- Bidra till att öka barn och ungas delaktighet och inflytande i utvecklingsprocesser på alla nivåer
- Bidra till en framtidsorienterad kompetensförsörjning

Mål

- Skapa en långsiktig nationell organisation som på nationell och regional nivå koordinerar och driver utvecklingsprocesser som syftar till att öka lärande för hållbar utveckling med fokus på barn och unga
- Säkerställa förankring och finansiering av ovan beskrivna organisation
- Öka antalet skolhuvudmän som arbetar strategiskt med att implementera lärande för hållbar utveckling
- Öka antalet förskolor och skolor som strukturerat arbetar med implementeringen av lärande för hållbar utveckling.
- Öka pedagogers kunskaper inom hållbar utveckling och lärandet kopplat till detta
- Öka pedagogers kännedom om metoder, verktyg och material inom lärande för hållbar utveckling
- Initiera och vidareutveckla regionala nätverk som i samarbete med en nationell organisation koordinerar insatser inom lärande för hållbar utveckling och till det, kopplade resurser
- Stärka lärandet för hållbar utveckling i landets lärarutbildningar
- Öka kunskaperna inom för hållbar utveckling i civilsamhället i det informella lärandet genom samverkan med studieförbund och andra aktörer.

Målgrupper

Kunskapslänken har flera målgrupper. Huvudmålgruppen är barn och unga och för att nå dessa grupper är personer inom skolans verksamhetsområde nyckelpersoner. Projektet berör också andra intressenter som genom att vara delaktiga kan öka sina möjligheter att nå ut med sin kunskap och sina uppdrag.

Primär målgrupp:

- Barn och unga

Sekundära målgrupper:

- Pedagoger
- Skolledare
- Skoltjänstemän

- Skolpolitiker
- Studieförbund
- Universitet och högskolor
- Andra organisationer som arbetar med lärande/utbildning

Intressenter:

- Myndigheter
- Regionala organ (Länsstyrelser, Regionförbund, Kommunförbund och Landsting)
- Intresseorganisationer inom lärande för hållbar utveckling
- Lokala och regionala skolutvecklingsaktörer
- Lärarfack och skollärdarförbund

Organisation

Projektet har en styrgrupp och en operativ projektgrupp. Utöver dessa finns också en forskargrupp kopplad till projektet.

Styrgrupp: Representeras av företrädare för medverkande myndigheter, regionala aktörer, forskargrupp och projektledning

Projektgrupp: Nationell projektledare, regionala projektledare, projektcontroller samt kommunikatör.

Forskargrupp: Forskare med inriktning på praxisnära forskning kopplat till lärande för hållbar utveckling.

I fas 2 drivs projektet fortsatt av Energikontor Sydost med Framtidsmuseet Borlänge samt BioFuel Region som projektpartners. Den långsiktiga kunskapsorganisation som projektet syftar till att bygga upp kommer att behöva en enskild projektägare som utses och förankras på politisk nivå.

Aktiviteter hösten 2015

Här följer en beskrivning av de aktiviteter som Kunskapslänken avser att driva under projektfas 2.

Genomlysning av myndighetsuppdrag

Utförare	Målgrupp	Mål	Genomförande	Tidsplan:
Kunskapslänken i samarbete med respektive myndighet	Myndigheter	Identifiera kunskap, erfarenheter, uppdrag, mål och material om hållbar utveckling hos respektive myndighet. Analysera hur dessa kan kopplas till Kunskapslänken, andra myndigheter och aktörer.	Genomlysning sker med respektive myndighet och dokumenteras. Därefter analyseras dokumentationen för att identifiera kopplingar och temaområden.	Påbörjat samarbete med minst 5 myndigheter under hösten 2015.

Myndighetsnätverk

Utförare	Målgrupp	Mål	Genomförande	Tidsplan:
Kunskapslänken	Myndigheter	Öka ett holistiskt och sektorsövergripande samarbete och utbyte mellan myndigheter i enlighet med SDG och PGU.	Redan medverkande myndigheter bjuds in till nätverksmöten 3-4 ggr per år. Fler myndigheter med uppdrag inom hållbar utveckling läggs till på sändlistan.	3 möten under hösten 2015. Augusti, oktober och december.

Nätverk för nationella aktörer (HUT)

Utförare	Målgrupp	Mål	Genomförande	Tidsplan:
Kunskapslänken	Nationella aktörer inom lärande för hållbar utveckling	Fortsätta och utöka utbytet och samarbetet mellan de nationella aktörerna. Bredda nätverket för att tydliggöra det sociala perspektivet Koppling till SDG och GAP	Organisationer som redan finns med i nätverket bjuds in till möten 3-4 ggr per år. Ytterligare organisationer identifieras och erbjuds att delta i nätverket.	3 möten under hösten 2015. Augusti, oktober och december.

Politiker och departement

Utförare	Målgrupp	Mål	Genomförande	Tidsplan:
Kunskapslänken	Politiker och tjänstemän på Utbildningsdep, Miljö- & Energidep, Utrikesdep, Näringsdep, Socialdep, Framtidskansliet	Öka kunskap om lärande för hållbar utveckling hos målgrupperna. Ge input till utformning av en sektorsövergripande politik för hållbar utveckling. Bidra till att skapa förutsättningar för ökade satsningar inom lärande för hållbar utveckling. Koppla lärande för hållbar utveckling till SDG, PGU och GAP.	Identifiera viktiga personer och kontakta dessa för att informera om Kunskapslänken, genomförda insatser, uppnådda resultat samt identifierade behov inom området lärande för hållbar utveckling. Utifrån information även föra dialog om vilka insatser som kan genomföras.	Löpande under hösten kontakta och informera utvalda personer.

Tematiska lärandeexempel

Utförare	Målgrupp	Mål	Genomförande	Tidsplan:
Kunskapslänken i samarbete med myndigheter, aktörer och forskargrupp.	Skolhuvudmän, högre utbildning, andra lärande-institutioner.	Skapa aktuella och ämnesövergripande lärandeexempel som kan användas i undervisning och/eller fortbildning anpassat till olika målgrupper. Samordna befintlig kunskap och material inom olika teman.	Sammanställa myndigheters och aktörers kunskap och material för att forma tematiska lärandeexempel som kan anpassas till olika former av lärande/utbildning. Exempel på sådana teman kan vara hälsa/livsstil samt konsumtion.	1 lärande-exempel utformas under hösten

Regionala utvecklingsprocesser

Utförare	Målgrupp	Mål	Genomförande	Tidsplan:
Kunskapslänken i samarbete med regionala aktörer	Länsstyrelser, Regionförbund, universitet, kommuner, lärandeinstitutioner, regionala aktörer m.fl.	Möjliggöra regionala sektorsövergripande satsningar som stöttar skolhuvudmän och andra lärandeinstitutioner i deras arbete att implementera lärande för hållbar utveckling. Bidra till och stötta lokala sektorsövergripande satsningar	Fortsätta pågående dialoger för att på regional nivå säkerställa koordination av resurser och kunskap för lärande för hållbar utveckling samt utifrån behov skapa projekt som har till uppgift att hjälpa skolhuvudmän att utveckla implementeringen av ett sektorsövergripande lärande för hållbar utveckling.	Fortsatt process i Blekinge, Kalmar, Kronoberg, Dalarna, Västernorrland, Jämtland, Västerbotten och Norrbotten under hösten 2015.

Regionala konferenser

Utförare	Målgrupp	Mål	Genomförande	Tidsplan:
Kunskapslänken i samarbete med myndigheter, nationella och regionala aktörer	Kommunala tjänstemän och politiker, skolledare, regionala organ, universitet m.fl.	Öka engagemanget för lärande för hållbar utveckling på regional och lokal nivå. Sprida information om pågående processer. Sprida information om kunskap och metoder som kan användas för implementering av lärande för hållbar utveckling. Öka kontaktytan och samarbetet med och mellan regionala aktörer	Kunskapslänken planerar och koordinerar konferenser i Norrland, Svealand samt östra respektive västra Götaland. Inbjudan och genomförande sker i samarbete med regionala aktörer.	4 regionala konferenser genomförs under november 2015.

Lokala utvecklingsprocesser

Utförare	Målgrupp	Mål	Genomförande	Tidsplan:
Kunskapslänken i samarbete med utvalda kommuner	Kommuner och andra skolhuvudmän	Skapa modeller för förankring och implementering av ett sektorsövergripande lärande för hållbar utveckling på lokal nivå. Vidareutveckla pågående lokala processer genom dialog och utbyten.	Kunskapslänken driver processer i utvalda kommuner för att i dialog med politiker, tjänstemän, skolledare och pedagoger identifiera goda exempel på förankring, sektorsövergripande arbeten och implementering inom området lärande för hållbar utveckling. Goda exempel samlas och dokumenteras för att kunna spridas till andra kommuner.	4-6 kommuner genomlyses och dokumenteras. Kunskap sammanställs för spridning via konferenser och digitala kanaler.

Aktiviteter 2016

Aktiviteterna under 2016 kommer att bygga vidare på höstens aktiviteter. Omfattningen bestäms i stor utsträckning av storleken på deltagande aktörers och myndigheters engagemang samt därtill kopplad finansiering.

Vi avser återkomma med specificerad plan för 2016 års aktiviteter i oktober 2015.

Ekonomi

Här följer en kostnadsbedömning för hösten 2015 samt ett förslag till finansiering. För 2016 så kommer ett nytt finansieringsupplägg att presenteras där fler nationella partners samt regional medfinansiering tillkommer

Kostnader:

Löner processledare	945 000
Resor	75 000
Nätverksmöten	25 000
Konferenser	200 000
Ek.administration	25 000
Övriga kostnader	30 000

Summa kostnader	1 300 000
------------------------	------------------

Finansiering:

Nationella myndigheter	1 300 000

Summa finansiering:	1 300 000
----------------------------	------------------

Övrig information

För mer information om denna projektplan eller tidigare genomförda aktiviteter vänligen kontakta projektledare Kerstin Eriksson på Energikontor Sydost.

Kontakt

Kerstin Eriksson
Energikontor Sydost
Projektledare Kalmar,
Kronoberg & Blekinge
kerstin.eriksson@energikontorsydost.se

Lisen Vogt
Framtidsmuseet Borlänge
Projektledare Dalarna
lisen@framtidsmuseet.se

Mathias Sundin
BioFuel Region
Projektledare norra Sverige
mathias.sundin@biofuelregion.se

Anders Jidesjö
Linköpings Universitet
Forskningsledare
anders.jidesjo@liu.se

www.knutprojektet.se
www.facebook.com/knutprojektet
www.knutprojektet.se/kunskapslanken

Bilaga 1

Förklaring

RCE - Regional Centre of Expertise är ett nätverk av befintliga formella, icke-formella och informella utbildningsorganisationer, mobiliserade för att leverera utbildning för hållbar utveckling på lokal och regional nivå. Ett RCE vilar på fyra hörnstenar; ledarskap, samverkan (mellan alla nivåer av formell, icke-formell och informell utbildning), forskning och utveckling samt transformativt lärande. Det är FN som formellt utser ett RCE och i Sverige finns RCE i Skåne, Västsverige, Norrland och Uppsala.

